

pomagal uzdignt voz. Drug je pa uzdigval, klicov na pomoč in robantil. Sta mu pa precej Boh in svet Peter pomagala uzdignt voz. Petru se je to čudn zdel in je vprašou Boga: „Zakaj sma tem pomagala, ko je kleu in robantu, unmu pa ne, ko je molu?“ — Boh mu je reku: „Veš, to je tako: ělouk more delat, ne pa kar molit“.

* * *

Kašpar Križnik. Prvi naš prinosnik iz slovenskih krajeva rodio se god. 1848. u Motniku u Krańskoj kao sin siromašnih seľaćkih rodiťela. Isprva bio je postolar, a onda se dao na trgovinu, pa je marljivim radom stekao lijep imutak i sada kao ugledan posjednik živi u svome rodnome mjestu. Ćegova slika, koju sprijeda priopćujemo, potječe iz god. 1876.

Križnik je godine 1869. počeo u Motniku zapisivati narodno blago, navlastito pjesme, koje sada izdaje „Matica slovenska“ u poznatom zborniku Štrekeľevu. Mnoštvo narodnih pripovijedaka, igara, obićaja i bajańa objelodanio je on u različnim godišńacima Majerova „Slovana“, „Koroških bukvice“, „Ljubljanskoga zvona“, „Doma in sveta“ i „Drobtinica“. God. 1874. izdao je u Celovcu knižicu: „Slovenske pripovedke iz Motnika. Nabral in v izvirnem jeziku zapisal Podšavńiķi“ (ńegov pseudonim). U toj knižici ima 8 vrlo zanimljivih narodnih pripovijedaka. Profesoru J. Baudouin de Courtenay poslao je mnogo građe za ńegove dijalektološke studije, a V. Bogišiću za narodne pravne obićaje.

Kad je naše negdašńe „društvo za povjesnicu jugoslavensku“ razaslalo svoj kvestionar za skupľańe narodnih obićaja, prvi se iz Krańske odazvao K. Križnik, te je ńegova građa štampana u „Arkivu za povjestnicu jugoslavensku“, kn. XI. (1872), str. 244—252. i kn. XII. (1875), str. 142—149. I akademija je za svoj „Zbornik“ primila od ńega ovelik materijal iz različnih područja folklore, od kojega je doslije samo mańi dio štampan u kn. V., VII. i VIII. Vrijedni ovaj prinosnik, koji pokazuje rijedak smisao i ľubav za tvorevine narodnoga duha, priređuje sada za naš „Zbornik“ još neobrađene partije o narodnom životu i obićajima u Motniku. —

Ovdje vršim ugodnu dužnost hvaleći od srca akademiku gosp. *dru. A. Musiću*, koji mi je iskazao znatne usluge pri uređivańu Križnikove građe u ovom i pređašńem svesku.

DR. D. BORANIĆ.